

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta (VN/477/2021)

7 §

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut

Kuraattoreiden kelpoisuus

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kelpoinen toimimaan kuraattorina on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 7 §:n tai 8 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö. Lisäksi kelpoinen on henkilö, jolla on tehtävään soveltuva sosiaalialalle, kasvatustieteisiin tai käyttäytymistieteisiin suuntautunut korkeakoulututkinto. Koulutukseen tulee sisältyä tai sen lisäksi tulee olla suoritettuna 60 opintopisteen laajuiset korkeakouluopinnot, joiden tulee muodostua sosiaalityön yliopisto-opinnoista tai sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun korkeakoulututkintoon kuuluvista opinnoista.

Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan kuraattorin olevan ainoa sosiaalihuollon ammattilainen oppilaitoksessa ja hänen on pystyttävä itsenäisesti tuomaan sosiaalihuollon asiantuntemus kouluympäristöön. Mikäli kuraattorin kelpoisuutta laajennetaan soveltuville aloille, ei sosiaalihuollon asiantuntemus ole jatkossa rinnasteinen oppilashuollon muiden toimijoiden asiantuntijataso vaatimusten kanssa, vaikka soveltuvaan korkeakoulututkintoon tulee sisältyä tai sen lisäksi suorittaa 60 opintopisteen sosiaalityön opinnot tai sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun korkeakoulututkintoon kuuluvat opinnot. Kuraattori edustaa oppilaitoksessa sosiaalihuoltoa vain, mikäli hän on sosiaalihuollon laillistettu ammattihenkilö. Sosiaalihuollon ammattihenkilön laillistamisen edellytyksenä on sosiaalityön pääaineopintojen suorittaminen tai sosionomin (AMK) tutkinto. Pelkät esityksessä mainitut osasuoritukset eivät siis riitä laillistamiseen.

Tampereen kaupunki kannattaa kuraattorin kelpoisuuden toteuttamisvaihtoehtoa kohdassa 5.1. mainitulla tavalla; koulukuraattorin tulee olla laillistettu sosiaalihuollon ammattihenkilö eli sosiaalityöntekijä tai sosionomi (AMK).

9 a §

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden henkilöstömitoitus

Sitovat henkilöstömitoitukset

Esityksen mukaan henkilöstön sitova mitoitus olisi siirtymäajan jälkeen 780 oppilasta/opiskelijaa per psykologi ja 670 oppilasta/opiskelijaa per kuraattori.

Psykologien palveluiden saatavuuden heikkouteen ja erityisesti psykologipalveluiden lisäystarpeeseen liittyen (esitys s. 8) on perusteltua mitoittaa palvelut molempien ammattiryh-

mien osalta yhtä suureksi. Tampereella on todettu erityisesti mielenterveyspalveluiden riittämättömyys sekä psykologin tutkimusten ruuhkautuminen. Kuraattorit ovat joutuneet haastavaan tilanteeseen paikatessaan koulupsykologeille kuuluvaa mielenterveystyötä, osin vaikeasti oireilevien lasten ja nuorten osalta. Näin ollen kuraattorien ehkäisevää, yhteisöllistä työtä ei ole ollut mahdollista painottaa opiskeluhoitolain edellyttämällä tavalla. Myös esityksen lausuntopalauteosiossa on viitattu koulukuraattorin ydintehtävään, joka on välillistä mielenterveyttä tukevaa työtä, ei hoidollista.

Esitetään, että opiskeluhoollossa työskentelevien psykologien ja kuraattorien sitova mitoitus olisi noin 700 oppilasta/opiskelijaa. Mitoituksessa huomioitaisiin toimipisteiden määrä ja käytettäisiin kouluterveydenhuollon sitovia painokertoimia tai vastaavia indikaattoreita (<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoolto/kouluterveydenhuolto/toimijat/henkilostomitoitukset>).

Tampereen kaupunki

Juhani Yli-Rajala
konsernijohtaja